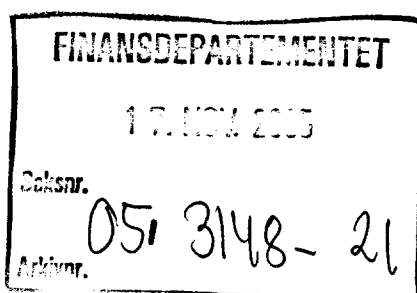

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

16.11.2005

Vår ref: 2005/00495 - FJA/AJH

Deres ref: 05/3148 FM HD

NOU 2005: 13 Om forvalterregistrering av aksjer i norske selskaper

1. Innledning

Vi viser til departementets brev 19.08.05 vedrørende høring om NOU 2005: 3 Om forvalterregistrering av aksjer i norske selskaper.

Forvalterregistreringsutvalget ble oppnevnt i forbindelse med behandlingen av verdipapirregisterlovutvalgets innstilling, NOU 2000 :10 Lov om registrering av finansielle instrumenter, etter at departementet hadde uttalt at forvalterregistrering av aksjer for innenlandske aksjeeiere burde utredes nærmere. Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) hadde i sin høringsuttalelse 25.09.00 om NOU 2000 :10 gitt uttrykk for det samme synspunkt. FNH hadde også bemerkninger i høringsuttalelsen som la vekt på at det i utgangspunktet burde være slik at innenlandske og utenlandske aksjonærer likebehandles når det gjelder adgangen til forvalterregistrering av aksjer.

Etter allmennaksjeloven § 4-10 er det som kjent adgang for utenlandske aksjeeiere å la sine aksjer i norske allmennaksjeselskaper registrere via en forvalter.

Når det gjelder andre verdipapirer enn aksjer, slik som obligasjoner, derivater og andeler i verdipapirfond, er det allerede i dag samme adgang til forvalterregistrering for både utenlandske og innenlandske investorer.

FNH konstaterer med tilfredshet at forvalterregistreringsutvalget nå har levert den ønskede utredning av om det er behov for å åpne opp for forvalterregistrering av aksjer for norske investorer.

FNH vurderer det som positivt at lovutvalget har gått grundig til verks ved å kartlegge behovet for forvalterregistrering av innenlandske investorers aksjeeie gjennom redegjørelser fra ulike aktører i aksjemarkedet og andre. Det virker i det hele som utvalget har foretatt en bred og grundig vurdering av de relevante hensynene i saken. FNH har vært representert i utvalget, og vi noterer at innstillingen er enstemmig på alle punkter.

Postadresse/Postal address:
Postboks 2473 Solli
N-0202 Oslo

Kontoradresse/Address:
Hansteensgt. 2, Oslo

Telefon/Telephone:
+47 23 28 42 00
Faks/Fax:
+47 23 28 42 01

Organisasjonsnummer:
Finansnæringens Hovedorganisasjon
NO 981 423 682
Finansnæringens Servicekontor
NO 969 000 938

2. Tiltråding og hovedpunkter i innstillingen

Utvalgets hovedkonklusjon og primære tilråding er at innenlandske investorer ikke gis adgang til å forvalterregistrere sine aksjeposter i norske selskaper. På den annen side tilrår heller ikke utvalget at utlendingers adgang i så måte blir innsnevret. Dette innebærer at gjeldende rett opprettholdes – med visse justeringer.

Likebehandling av utenlandske og innenlandske aksjonærer eller investorer må veies opp mot andre tungtveiende hensyn som begrunner det skillet man har i dag: Ønsket om å bevare åpenhet omkring eierstrukturer og maktforhold i samfunnet, arbeidet med å avdekke ulovlig innsidehandel, allmennhetens kunnskap om hvem som er de reelle eierne, skattekontrollhensyn etc. Utlendingers adgang til forvalterregistrering synes først og fremst å være begrunnet ut fra andre historiske tradisjoner med hensyn til registrering av aksjer via forvaltere. Dette kan igjen i stor grad forklares med at teknologien for elektronisk registrering av aksjeinnehav i sentrale verdipapirregistre tidligere ikke var utviklet med sikte på å dekke behovet for direkte registreringer på enkelteiere av aksjer på en enkel og hurtig måte.

Lovutvalget uttaler også at forvalterregistrering kan være attraktivt for en som ønsker å holde seg skjult for offentligheten og andre aksjonærer fremfor å bli identifisert i et aksjeeierregister (verdipapirregister, f.eks. VPS) umiddelbart etter at transaksjonen er gjennomført. FNH er enig med utvalget i at en slik anonymitetseffekt av forvalterregistrering ikke er en beskyttelsesverdig interesse, først og fremst av hensyn til et ønske om åpenhet omkring eierforhold i næringslivet og hensynet til transparens og integritet i verdipapirmarkedet.

Lovutvalget gir uttrykk for at de samme hensynene angående åpenhet osv. for så vidt gjør seg gjeldende i forbindelse med utlendingers adgang til forvalterregistrering, men finner likevel ikke å ville gjøre innskrenkninger for disse. Dette begrunnes med at en slik adgang til forvalterregistrering gjør det norske aksjemarkedet mer attraktivt enn det ellers ville vært, og at det er lange tradisjoner for denne registreringsmåten i utlandet. Utlendinger vil på den måten også slippe å måtte forholde seg direkte til et fremmed rettssystem.

FNH støtter utvalgets hovedtilråding om at man ikke bør legge opp til et system med forvalterregistrering av innlendingers aksjeeie, men beholde systemet med direkte registrering i VPS (eller eventuelt et annet verdipapirregister). Selv om det prinsipielt burde vært en likebehandling av innenlandske og utenlandske investorer, finner FNH likevel ikke sterke nok grunner til at det bør gjøres innsnevring i utlendingers adgang til forvalterregistrering av sine aksjer i norske selskaper. Erfaringene samlet sett tilsier ikke at man endrer på dette dualistiske systemet som synes å ha fungert godt i praksis.

3. Presiseringer og lovendringer

Utvalget har kommet til at gjeldende lovbestemmelse og forarbeider gir for få holdepunkter når det gjelder avgrensningen av ”utenlandsk aksjeeier”, og foreslår på den bakgrunn en presisering av begrepet i allmennaksjesloven § 4-10. Et utenlandskregistrert selskap som har hovedkontor i Norge, vil ikke være å anse som ”utenlandsk aksjeeier”. Når det gjelder fysiske personer, vil etter forslaget bare utenlandske statsborgere bosatt i utlandet være å anse som ”utenlandsk aksjeeier”.

Likeledes presiseres det i den samme bestemmelsen at det vil være adgang til forvalterregistrering for utlendinger hva enten aksjene er notert på norsk eller utenlandsk børs.

Utvalget foreslår videre en presisering av at dagens forvalterregistreringsordning også skal gjelde for aksjeselskaper.

Det presiseres også at både allmennaksjeselskaper og aksjeselskaper kan vedtektsfeste at aksjene ikke skal kunne forvalterregistreres. Dette anses å være en kodifisering av gjeldende rett.

Finansnæringens Hovedorganisasjon gir sin støtte til de foreslåtte endringene i allmennaksjeloven og aksjeloven. De representerer alle ønskelige presiseringer i lovteksten slik at denne gir uttrykk for gjeldende rett.

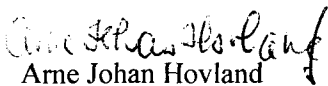
I tillegg foreslås det et nytt kapittel 7a i verdipapirregisterloven om rettsvirkninger av overføring og pantsettelse av finansielle instrumenter på forvalterkonto. I korthet går disse endringene ut på at rettsvern for disposisjoner over finansielle instrumenter registrert på forvalterkonto i et verdipapirregister, enten det er norsk (VPS) eller utenlandsk, oppnås når melding om disposisjonen er kommet til forvalterens kunnskap. Denne løsningen følger ulovfestet rett for hvordan man oppnår rettsvern for rettsstiftelser i ikke-registrerte formuesgoder i tredjemanns (her: forvalteren) besittelse. FNH mener at den foreslåtte løsningen virker godt begrunnet ut fra analogibetraktninger, og at det er behov for å få rettsvernsakten lovfestet.

Med vennlig hilsen

Finansnæringens Hovedorganisasjon
Finans og juridisk avdeling

Stein Sjølie
Direktør

Arne Johan Hovland
Fagsjef